

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

Møteinnkalling

Utvalg: **Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Skarvan og Roltdalen og Sylan**
Møtested: Selbusjøen hotell og gjestegård, Selbu
Dato: 23.03.2022
Tidspunkt: 14:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Dialogmøte med rådgivende utvalg og administrativt utvalg for Skarvan og Roltdalen og Sylan fra kl 10-14.
AU-møte fra kl 14 - 15.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
AU 3/2022	Godkjenning av innkalling og saksliste		
AU 4/2022	Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde - søknad om motorferdsel til Schulzhytta og Storerikvollen - Trondhjems turistforening		2022/1769
AU 5/2022	Skarvan og Roltdalen og Sylan - ny vurdering av patruljering langs turistløyper i vinterferie og påskeferie - Norsk Folkehjelp Meråker		2021/12131
AU 6/2022	Stråsjøen og Prestøyan naturreservat - godkjenning av beskrivelse og materialbruk - restaurering av bu - jf vilkår i sak 13/2021 - Jo Kjetil Valli		2021/3133

AU 3/2022 Godkjenning av innkalling og saksliste /

Arkivsaksnr: 2022/1769-0

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 15.03.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Skarvan og Roltdalen og Sylan	4/2022	23.03.2022

Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde - søknad om motorferdsel til Schulzhytta og Storerikvollen - Trondhjems turistforening (TT)

Vedlegg:

- 1 Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - Sylan - dispensasjon for motorferdsel 2022 - bruk av snøscooter - Trondhjems turistforening

Forvalters innstilling

Det gis kun ettårig tillatelse i denne saken. Trondhjems Turistforening må utarbeide en driftsplan i tråd med retningslinjer i forvaltningsplanene i verneområdene, som gir bedre grunnlag for behandling av flerårige dispensasjoner til motorferdsel knyttet til TT sin virksomhet i verneområdene.

A. Snøscooter og BV202 Synnåsen - Schulzhytta

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Trondhjems turistforening tillatelse til bruk av snøscooter og beltevogn (BV 202) fra Synnåsen til Schulzhytta i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune på disse vilkårene:

1. *Tillatelsen gjelder for inntil 8 turer per sesong i vintersesongen 2022 med snøscooter og BV 202 for transport av ved, materialer, utstyr og proviant. Ren persontransport er ikke tillatt, men personer/betjening kan sitte på under transport så lenge det kan kombineres med øvrig nyttetransport og ikke medfører økt motorferdsel.*
2. *Det forutsettes at transporten skjer på snødekt og frossen mark, og at bruk av BV 202, som er større og tyngre enn snøscooter, ikke medfører skade på vegetasjon eller trær.*
3. *Kjørerute beskrevet på kart i saken må benyttes ved transportene.*
4. *Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den startes. Digital kjørebok, [Ferdast](#) kan benyttes. Kjørebok skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1. 12. 2022.*
5. *Tillatelsen kan bare benyttes av personer på oppdrag fra Trondhjems turistforening.*
6. *Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift, kulturminner og friluftsliv.*

Tillatelse og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Transport med snøscooter av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må framgå av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

B. Helikopter til Schulzhytta

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Trondhjems turistforening tillatelse til bruk av helikopter til Schulzhytta i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune på disse vilkårene:

- 1. Tillatelsen gjelder for inntil 2 turer med helikopter etter 20. juni.*
- 2. Tillatelsen gjelder for sommersesongen 2022.*
- 3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjørebok skal returneres til nasjonalparkstyret innen 01.12. 2022. Digital kjørebok, Ferdast, kan benyttes.*
- 4. Essand reinbeitedistrikt / Saanti sijte skal varsles før transportene.*
- 5. Transporten må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift, kulturminner og friluftsliv*
- 6. Lavtflyving under 300 meter er ikke tillatt unntatt ved landing og letting.*

Disse tillatelsene er gitt i medhold forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, § 3 punkt 6.3 b, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport i tilknytning til drift av turistforeningshytter. Transporten skal skje med beltekjøretøy på snødekt og frossen mark. Lufttransport kan unntaksvis godkjennes av forvaltningsmyndigheten.

Tillatelse og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

C. Snøscooter Østby – Storerikvollen

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Trondhjems turistforening tillatelse til bruk av snøscooter fra Østby til Storerikvollen og fra Bjørneggen til Storerikvollen i Sylan landskapsvernområde i Tydal kommune på disse vilkårene:

- 1. Tillatelsen gjelder for inntil 6 turer med snøscooter i vintersesongen 2022 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m. fra Østby til Storerikvollen. Ren persontransport er ikke tillatt, men personer/betjening kan sitte på under transport så lenge det kan kombineres med øvrig nyttetransport og ikke medfører økt motorferdsel.*
- 2. Det forutsettes at trasèen beskrevet i kart i saken benyttes ved transportene.*
- 3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Elektronisk kjørebok, Ferdast kan benyttes. Kjøreboken skal senest returneres til nasjonalparkstyret innen 1. juni 2022.*
- 4. Det forutsettes snødekt og frossen mark. Siste kjøredag er 5. mai.*
- 5. Tillatelsen gjelder for Fjellguiden på oppdrag for Trondhjems turistforening.*
- 6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.*

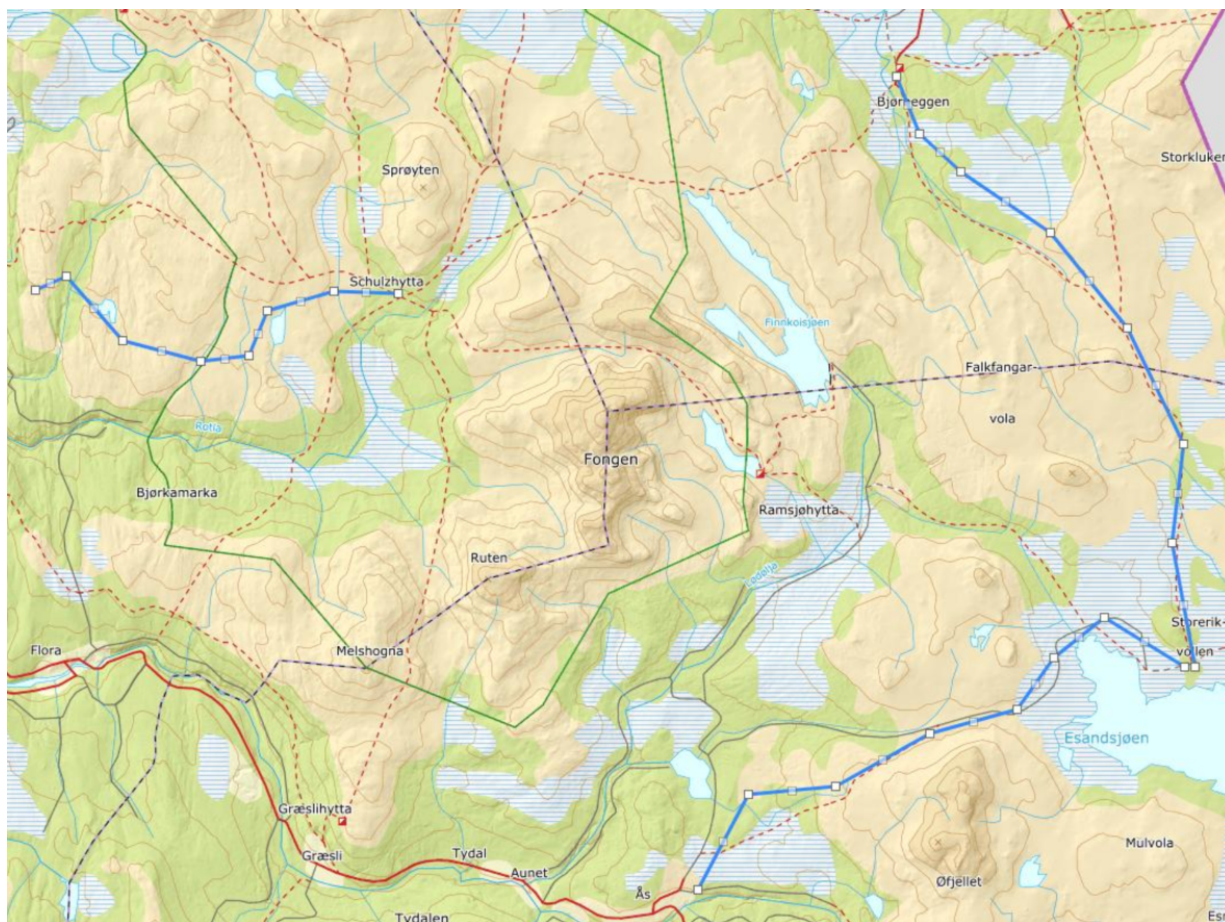
Denne tillatelsen er gitt i medhold forskrift om vern av Sylan landskapsvernområde, § 3 punkt 5.3 f, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til motorisert transport i forbindelse med drift av turistanlegg.

Tillatelse og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Transport med snøscooter av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må framgå av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Saksopplysninger

Det vises til søknad fra Trondhjems turistforening mottatt 07.02.2022 om motorferdsel med snøscooter, beltevogn og helikopter til Schulzhytta i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og transport med snøscooter fra Ås i Tydal og Bjørneggen i Meråker til Storerikvollen. Det søkes om 4-årig tillatelse. Det vises også til tidligere gitte tillatelse til motorferdsel jf. 2018/5850 og 2019/3299.

Kartutsnitt som viser kjøretraseer (blå linjer) fra Synnåsen til Schulzhytta, Østby til Storerikvollen og Bjørneggen til Storerikvollen.

Omsøkt motorferdsel i søknad er satt inn i tabellen under og sammenlignet med tilsvarende søknader fra 2018.

Hvor	Hvem	Motorferdsel	2022	2018
Schulzhytta	TT/helikopter	Helikopter – proviant/utstyr	6	2
Synnåsen - Schulzhytta	TT/Jon Arne Stokke	BV 202 – transport av ved	2	0
Synnåsen-Schulzhytta	TT/ Jon Arne Stokke	Snøscooter – utstyr/proviant/materialer/personell / tilsyn av hytte	26	8
SUM			34	10
Hvor	Hvem	Motorferdsel	2022	2018/2019
Ås-Storerikvollen	Fjellguiden	Snøscooter - materialer, utstyr, proviant, personell, tilsyn av hytte	12	6
Bjørneggen-Storerikvollen	Rolf Egil Brandsfjell	Snøscooter – materialer, utstyr, proviant, tilsyn, transport av personell	12	6, gyldig 21/22.
SUM			24	12

Tabellen viser over en tredobling av motorferdsel til Schulzhytta og en dobling av motorferdsel til Storerikvollen fra 2018 til 2022.

I 2019 fikk Trondhjems turistforening tillatelse til transport med snøscooter fra Bjørneggen til Storerikvollen gjennom Rangeldalen og Sankkjølen naturreservater og Sylan landskapsvernområde jf. 2019/3299. Denne tillatelsen er fortsatt gyldig vintersesongen 2022.

Vurdering

Fra og med den 04.04.2013 er forvaltningsmyndigheten for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområdet delegert til nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan.

I [vedtektene for nasjonalparkstyret](#) for Skarvan og Roltdalen og Sylan åpnes det for at styret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Slik delegasjon ble gitt av nasjonalparkstyret i sak 5/2016.

Mål for forvaltningen og retningslinjer i forvaltningsplanene

Hovedbestemmelsen i verneforskriften for nasjonalparken og landskapsvernområdet er at all motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy (under 300 meter).

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel kan også gi kjøreskader på slitesvak vegetasjon og medføre forstyrrelser for dyrelivet.

Det er et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel på et absolutt minimum og begrense denne til det strengt nødvendige jf. forvaltningsplan for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, kapittel 3.7. Forvaltningsplanen har et delmål om å redusere omfanget av motorferdsel innenfor nasjonalparken.

En av retningslinjene for motorferdsel i forvaltningsplanen for Sylan landskapsvernområde er:

«Motorferdselen innenfor landskapsvernområdet skal holdes på et minimum. Det vil være vanskeligere å få dispensasjon til de tider og i de områder der det er mange som ferdes i landskapsvernområdet (for eksempel fellesferier, høytider og helger).»

En tredobling i motorferdsel til Schulzhytta og en dobling av motorferdsel til Storerikvollen fra 2018 til 2022 er ikke i tråd med mål og retningslinjer i forvaltningsplanene for nasjonalparken og landskapsvernområdet. Av den grunn gis det tillatelse til motorferdsel tilsvarende tillatelser gitt i 2018. Det foreligger ikke beskrivelser av reelle og konkrete behov i søknaden i 2022 som gir grunnlag for å øke motorferdselen i den grad søker ønsker seg.

Miljøbasert reiseliv og behov for driftsplan

På den andre siden skal forvaltningen av både nasjonalparken og landskapsvernområdet ikke være til hinder for utviklingen av miljøtilpasset reiseliv innenfor rammeverket av verneforskriften.

Retningslinjen er at «nye aktiviteter innen reiseliv ikke skal medføre økning i motorferdsel i nasjonalparken».

Drift av turistforeningshyttene i nasjonalparken og landskapsvernområdet er ikke nye aktiviteter, men omsøkt behov for motorferdsel øker uten at behovene begrunnes nærmere. Det er derfor nødvendig med en mer detaljert driftsplan som viser TT sin motoriserte ferdsel i verneområdene for å kunne gi flerårige tillatelser. Driftsplanen må ta innover seg forvaltningsmål og retningslinjer for motorferdsel i verneområdene.

Driftsplan og innhold i denne er beskrevet i gjeldende forvaltningsplan for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. I forbindelse med revidering av forvaltningsplanen foreslås det et styrket fokus på krav om driftsplaner for ulike virksomheter som har et omfattende transportbehov i nasjonalparken. Det er i denne sammenheng naturlig å kreve driftsplan også for naturreservatene og landskapsvernområdet jf. kapitlet om bruk av motorkjøretøy i forbindelse med næringsutøvelse (unntatt reindrift) i forvaltningsplan for Sylan.

Stor økning i omsøkt behov for motorferdsel fra TT uten nærmere begrunnelse, medfører behov for å stille krav om driftsplan. Det vurderes derfor som nødvendig å gi kun ett-årig tillatelse i 2022 i påvente av en driftsplan som gir bedre grunnlag for å vurdere reelle behov.

Vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Motorferdsel kan gi forstyrrelse på dyrelivet, samt medføre skade på vegetasjonen. Motorferdsel og den støy dette medfører kan også være forstyrrende på friluftslivet. Gjennom verneprosessen og forvaltningsplanarbeidet har en kommet til at den mest skånsomme måten å utføre transport på normalt er med snøscooter på snødekt og frossen mark.

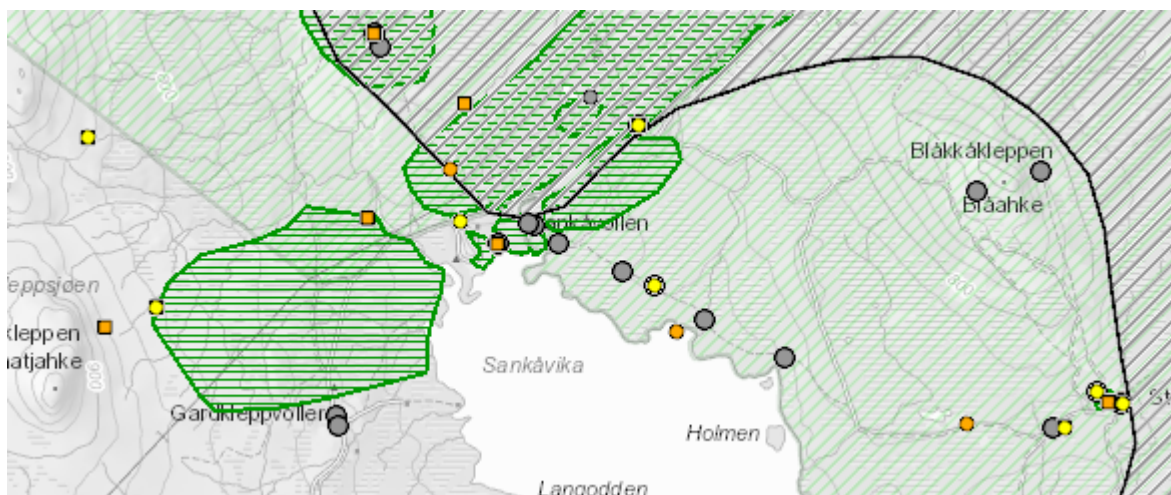
Det er registrert truede arter, nær truede arter og ansvarsarter ved Schulzhytta i naturbasen (16.03.2022), men disse vurderes ikke å bli vesentlig skadelidende av den

omsøkte transporten med helikopter, snøscooter og BV 202. Forutsatt at nødvendig aktsomhet utvises. Området rundt Schulzhytta er ikke undersøkt for naturtyper (NiN), men verdifull slåttemark ved Stormoen er kartlagt av NTNU vitenskapsmuseet.

Tidligere søknad oppgir St.hans som tidspunkt for første helikoptertransport. Dette er noe tidlig av hensyn til hekke og yngletid for fugl og vilt. Det er reindrift i området og hytta ligger innenfor kalvingsområder og vår-sommer- beiter for reinen. Det er i tillegg flere trekk og flyttleier for reinen i nærheten av Schulzhytta.

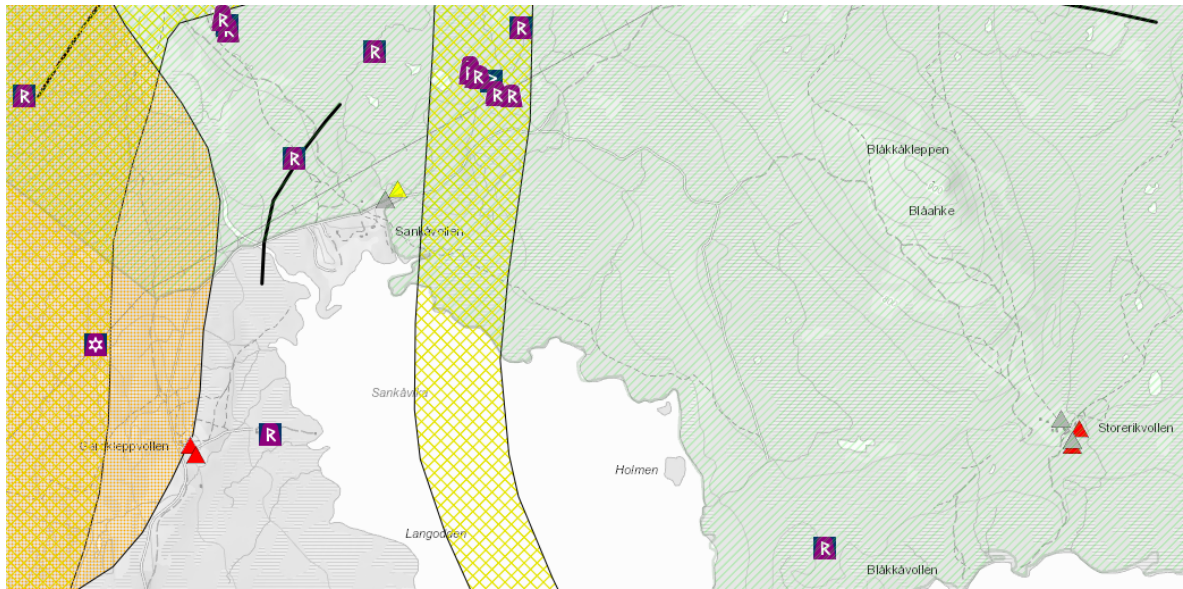
Kjøretrasèen fra Østby til Storerikvollen kommer inn i Sylan landskapsvernområde ved Sankåvika. Det er registrert en rekke forvaltningsmessig viktige arter i området; truede arter, nær truede arter og ansvarsarter. En del av artene er måke-, vade- og andefugler som bruker området på en annen årstid og dermed ikke er relevante mtp. påvirkning fra motorferdsel. Men det er også registrert fuglearter, karplanter og pattedyr med stor forvaltningsinteresse som har dette som helårsleveområde. Det gjør at samlet belastning må begrenses og unødvendige påvirkninger i leveområdet unngås.

Naturbasen viser også flere viktige naturtyper ved/nær kjøretrasè til Storerikvollen. Dette er rikmyr, kalkrike områder og naturbeitemark som også har et arts mangfold som er viktig å beskytte mot kjøreskader knyttet til motorferdsel.

Kartutsnitt fra GISLink som viser registrerte naturtyper og forvaltningsmessig viktige arter fra Sankåvika til Storerikvollen.

I tillegg er det registrert en rekke samiske kulturminner (gammetufter, reingjerder m.m.) i et tidligere bosetningsområde nær kjøretrasèen. Mange av kulturminnene er automatisk fredet. Motorferdselen må derfor følge etablert kjøreveg inn til Storerikvollen for å unngå at skader kan oppstå på fredete kulturminner. Reindriften har trekk- og flyttleier og oppsamlingsområder som berøres av kjøretrasè. Området er kalvingsland og viktig beiteland i store deler av året. Kunnskapsgrunnlaget anses som tilstrekkelig for å kunne vurdere saken.

Kartutsnittet fra GISLink viser trekk- og flyttleier for reindriften samt oppsamlingsområde for rein. Kartet viser også registrerte samiske kulturminner knyttet til bosetningsområde. Eldre bygninger med kulturhistorisk verdi er markert med trekkanter.

§ 9. Førre-var prinsippet

Da kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok til å kunne behandle søknaden, kommer ikke førre-var prinsippet til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

For å redusere den samlede belastning av motorferdselen i nasjonalparken er transport generelt styrt til bruk av snøscooter i et definert begrenset omfang langs faste traseer til nytte-transport, mens barmarkstransport, herunder transport i hekke/yngetid, normalt ikke tillates. Klar økning i antall turer, gjør at forvaltningen må begrense motorferdselen av hensyn til den samlede belastning om vinteren, for at motorferdselen skal vurderes som akseptabel. Tillatelse i 2022 gis dermed på samme nivå som tillatelse gitt i 2018.

Schulzhytta ligger midt i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, med lang avstand til nærmeste vei. Det er ønskelig at Schulzhytta også framover skal være et godt tilbud til de som ferdes i nasjonalparken. Det å opprettholde Schulzhytta som en betjent hytte, gjør det mer attraktivt å besøke hytta. Aktiv bruk av hytta er med på å opprettholde bygningsmassen og er et eksempel på aktivt vern gjennom bruk. Disse vurderingene er gjort med bakgrunn i at friluftsliv er en del av verneformålet. Det er relativt lite motorisert ferdsel i barmarkperioden, og kun få turer med luftfartøy. Det er et mål å fortsatt holde dette på et lavt nivå.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dersom det oppstår kjøreskader fra motorferdsel, vil det kunne bli aktuelt å pålegge oppretting av skadene.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

I Skarvan og Roltdalen nasjonalpark er det mye myr og kjøresvak mark. Området har dessuten verdifulle forekomster av både fugler og dyr, som særlig er sårbare i hekke/yngetida. Området brukes også til reindrift. Hoveddelen av reinen drives til Femundsmarka på vinteren, slik at transport på vinterstid er normalt i liten konflikt med reindriften. På seinvinteren er både viltet og rein som kommer tilbake fra vinterområdene

spesielt sårbare for forstyrrelser. Energilagrene som er igjen etter vinteren trengs til hekke- og yngletiden. Mindre snø og høyere temperaturer øker også sannsynligheten for kjøreskader i terrenget. Bruk av snøscooter om vinteren på snødekt og frossen mark anses likevel å være en relativt skånsom transportmåte i nasjonalparken. BV 202 er et større og tyngre beltekjøretøy enn snøscooter og stiller derfor enda større krav til underlag og kjørerute for at transporten ikke skal gi kjøreskader på myr/våtmark og vegetasjon. Vegetasjonen er vernet mot skade og ødeleggelse.

En har forståelse for at det er en utfordring å løse frakt av ferskvarer inn til Schulzhytta i barmarksesongen. Det er hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 6.3.c om bruk av barmarkskjøretøy til turistforeningshyttene. Med bakgrunn i lang transport og mye vått terreng som er utsatt for terrengslitasje, er lufttransport å foretrekke. Det er viktig å holde antall turer på et minimum. Transportene bør helst legges til etter hekke- og yngletid for fugl og vilt, dvs etter 15.juli. Tidligere har det blitt søkt om transport i forbindelse med sesongstart rundt St.hans. Av hensyn fugl og vilt må flyvningen ikke skje før 20.juni. Essand reinbeitedistrikt må kontaktes før flyvningene slik at det kan avklares i forhold til reindrifta.

Innsendt: 07.02.2022 12:12

Ref.nr: LBRPPH

Statsforvalteren

E-post: hjelp@statsforvalteren.no

Hjemmeside: <https://statsforvalteren.no/>

Motorferdsel i verneområde - søknad

Søker	
Fornamn Per Gunnar	
Etternamn Østeraas	
Adresse Sandgata 30	
Postnr. 7012	Poststad Trondheim
Tlf./Mobil 92400631	E-postadresse per.gunnar.osteraas@dnt.no
Organisasjonsnummer 911184354	
Namn på verksemd Trondhjems turistforening	
Adresse Sandgata 30b	
Postnr. 7012	Poststad Trondheim

Verneområde
Fyll ut i hvilke verneområde det skal søkes i:
Fylke ☒ Trøndelag
Hvilket verneområde Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Sylan LVO
Hvor skal den motoriserte ferdselen skje Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Sylan landskapsvernområde. Sankåkjølen naturreservat.
Begrunnelse for hvorfor tiltaket må gjennomføres i verneområdet, og ikke kan gjennomføres utenfor verneområdet. Transport til Trondhjems Turistforening sine hytter, Schulzhytta og Storerikvollen.
Kørerute/trase i verneområdet

Linjer:

Start:Latitude: 11,9821635754615 Longitude: 63,1117627555518
 Latitude: 11,9684308701089 Longitude: 63,1454364364083
 Latitude: 11,9751157138618 Longitude: 63,1721467632405
 Latitude: 11,9417785757038 Longitude: 63,2031778351879
 Latitude: 11,8953042141062 Longitude: 63,2289900547539
 Latitude: 11,8419606791363 Longitude: 63,2454979016857
 Latitude: 11,817244609243 Longitude: 63,2557062462883
 Stopp:Latitude: 11,8035119038904 Longitude: 63,2709975462016

Start:Latitude: 11,9758960676496 Longitude: 63,1118623296538
 Latitude: 11,9278315989155 Longitude: 63,1252122860328
 Latitude: 11,8976196471397 Longitude: 63,1143465070933
 Latitude: 11,8756473185755 Longitude: 63,1003702455528
 Latitude: 11,8234630382355 Longitude: 63,0938456894343
 Latitude: 11,7671589462898 Longitude: 63,0795486870275
 Latitude: 11,7149746659498 Longitude: 63,0773724400707
 Stopp:Latitude: 11,6847627141741 Longitude: 63,0515559583949

Start:Latitude: 11,505331471715 Longitude: 63,2124809216375
 Latitude: 11,4668798967277 Longitude: 63,2130998340241
 Latitude: 11,4270550512051 Longitude: 63,207838656618
 Latitude: 11,416068886923 Longitude: 63,1957652808279
 Latitude: 11,3872302056825 Longitude: 63,1942170478429
 Latitude: 11,3405390074836 Longitude: 63,1997902990857
 Latitude: 11,3068938793697 Longitude: 63,2171224417639
 Stopp:Latitude: 11,2883547271436 Longitude: 63,2134092852514

Om motorferdselen

Tidsrom for motorferdselen:

Fra dato	Til dato
02.01.2022	01.05.2025

Type motorferdsel

- Snøskuter
- Helikopter/ Fly
- Beltevogn
- Båt med motor
- ATV
- Traktor
- Bil
- Drone
- Annet

Formål med motorferdselen	
Formål med motorferdselen	
☐ I forbindelse med beitebruk ☒ Forsyninger til hytte og støler ☐ Transport av utstyr og material til gammer ☐ Material til bygningsarbeid ☐ Uttransport i forbindelse med jakt ☐ Annet	
Skriv kort omtale om hva som skal transporteres og hvorfor	
Transport av materialer, utstyr, proviant mm, samt transport av personell til Schulzhytta og Storerikvollen. Tilsyn på hyttene.	

Utfyllende opplysninger		
Snøskuter:		
Tal snøskuter		6
Antall sesonger/år det blir søkt om:	4	Antall turer det blir søkt om i året/sesong: 50
1	Regn.nr: ukjent	Fører: Rolf Egil Brandsfjell
2	Regn.nr: ukjent	Fører: Jon Arne Stokke
3	Regn.nr: ukjent	Fører: Fjellguiden Tydal

Fly/helikopter:		
Verksemd: Airlift	Tal sesonger/år det blir søkt om: 4	Tal landinger det blir søkt om i året/seson g: 5

Beltevogn:		
Antall vogner:		1
Tal sesonger det blir søkt om	4	Antall turer det blir søkt om i året/sesong: 2
1	Regn.nr: ukjent	Fører: Jon Arne Stokke

Kommentar	
Sjåførere og strekning:	
- Jon Arne Stokke: Synnåsen - Schulzhytta, 26 turer pr sesong med snøscooter og 2 turer pr sesong med BV 202.	
- Rolf Egil Brandsfjell: Bjørneggen - Storerikvollen, 12 turer pr sesong med snøscooter.	
- Fjellguiden Tydal: Ås i Tydal - Storerikvollen, 12 turer pr sesong med snøscooter.	
- Airlift: 6 løft pr sesong med helikopter inn til Schulzhytta.	

Søknad blir sendt til
Statsforvalter
Statsforvalteren i Trøndelag
Kontaktinformasjon statsforvalteren

Arkivsaksnr: 2021/12131-0

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 18.03.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Skarvan og Roltdalen og Sylan	5/2022	23.03.2022

Skarvan og Roltdalen og Sylan - ny vurdering av patruljering langs turistløyper i vinterferie og påskeferie - Norsk Folkehjelp Meråker – Fjellredningen (NFM/FR)

Vedlegg:

- 1 Godkjent Øvingsplan 2022 - revidert versjon
- 2 Vurderinger fra Politiet i Værnesregionen - øvingsplan

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad om patruljering med snøscooter, slik denne beskrives i tilsendt øvingsplan for Norsk Folkehjelp Meråker, Fjellredningen og opprettholder tidligere vedtak i arbeidsutvalget 11.04.2019.

Avslaget begrunnes med at omfanget av patruljering med snøscooter vurderes å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig og er dermed i strid med verneformålene knyttet til naturmangfold og samisk reindrift. Aktiviteten til de ulike fjellredningsgruppene må samordnes bedre og tilpasses slik at både verneverdier og sikkerheten til allmennhetens friluftslivsutøvelse, kan ivaretas på en best mulig måte. Motorferdsel i verneområder begrenses kun til kjøring som er strengt nødvendig.

Nasjonalparkstyret er positive til fjellredningstjenestenes frivillige bidrag til samfunnssikkerhet og tilstedeværelse i verneområdene, og nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til kjentmannskjøring.

Vedtaket er hjemlet i verneforskriftene for de berørte verneområdene og § 48 i naturmangfoldloven.

Saksopplysninger

Norsk Folkehjelp Meråker, Fjellredningen (heretter kalt NMF/FR) fikk tillatelse til kjentmannskjøring på vilkår i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, Sylan

landskapsvernområde og Sankkjølen og Rangeldalen naturreservat 11.01.2022 (jf. 2021/12131).

Arbeidsutvalget til nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan behandlet sak om sporadisk patruljering 11.04.2019 jf. 2019/2024.

Det ble fattet følgende vedtak:

- *Arbeidsutvalget for Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad fra Norsk Folkehjelp Meråker om sporadisk patruljering med snøscootere langs faste traséer (se fig. 1) i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, Sylan landskapsvernområde, og Sankkjølen og Rangeldalen naturreservater i Tydal, Selbu og Meråker kommune.*

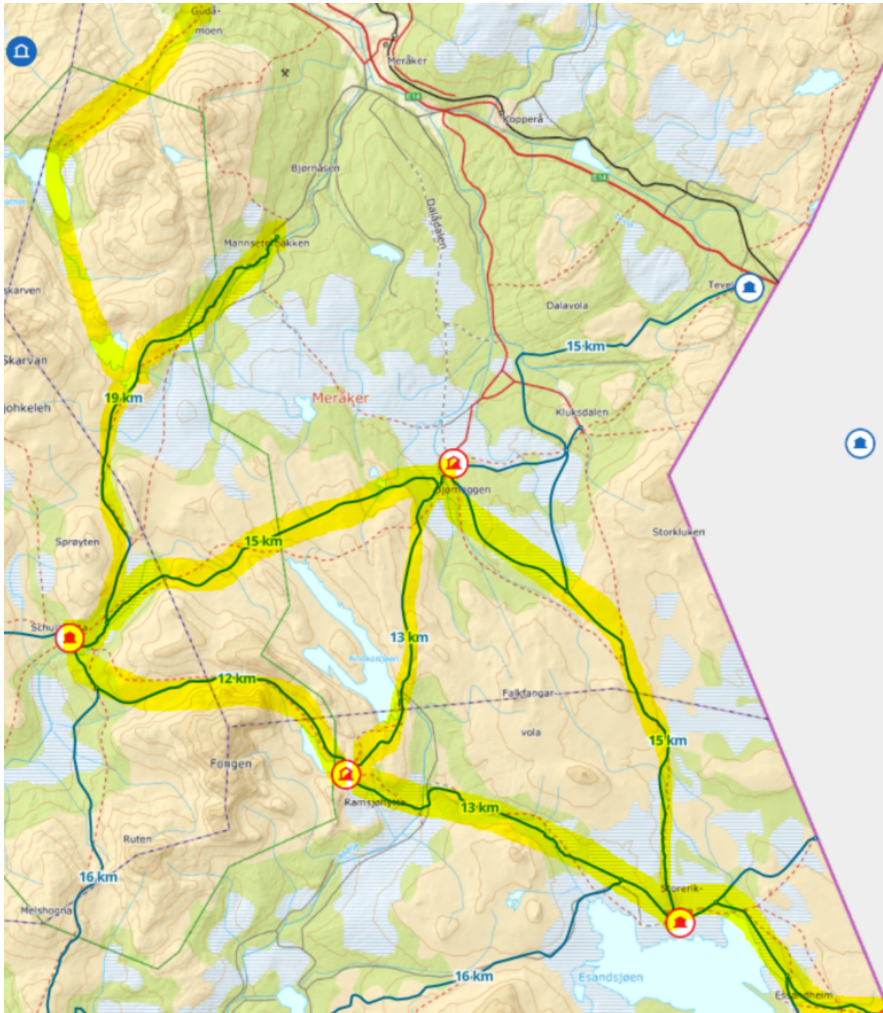
Dette vedtaket er fattet med hjemmel i § 3, punkt 6.3a, i verneforskriften for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, § 3, punkt 5.3a, i verneforskriften for Sylan landskapsvernområde, samt naturmangfoldlovens § 48, jf. § 7 i verneforskriften for Sankkjølen naturreservat og Kap. VIII i verneforskriften for Rangeldalen naturreservat.

Vedtaket begrunnes med at patruljering utover det som kan inngå i faktiske redningsoppdrag eller godkjent kjentmannskjøring gir unødvendig stor belastning på naturverdiene i verneområdene. Dette gjelder særlig med tanke på hekke-yngletid for enkelte arter fra slutten av mars og ut april, og hensynet til kalvende rein som har kommet tilbake fra vinterbeitene.

Øvingsplanen for 2022 til NFM/FR sier følgende om patruljering og forebyggende redningsarbeid i verneområder i Meråker kommune, samt naturlig tilstøtende fjellområder utenfor Meråker kommune:

- *Patruljering gjennomføres i vintersesongen og primært i forkant av perioder med økt ferdsel i fjellet (vinterferie, påske), etter uvær og etter store nedbørsmengder*
- *Patruljene gjennomføres primært i følgende områder: langs merkede og beferdte ruter, områder der det utøves ekstremskikjøring og naturlige traseer som benyttes av Fjellredningen ved aksjoner (raskeste/sikreste vei til målet)*
- *Omfanget av kjentmannskjøring og patruljering skal begrenses til det som anses nødvendig for det forebyggende arbeidet.*
- *Etter ønske fra ledelsen ved bemannede turisthytter gjennomføres patruljering mellom turisthyttene på ettermiddag/kveld i vinterferie og påske. Dette skjer i samarbeid med Fjellredningen i Tydal og den Svenske Fjellredningen. Dette gjøres for å avdekke mulige hendelser før de utvikler seg til reelle aksjoner.*

Øvingsplanen har beskrivelser, men ikke kartvedlegg som sier hvor patruljeringen skal foregå. I søknaden om kjentmannskjøring, ble derimot ulike områder/løyper definert.

Kartutsnittet viser trasèer for kjentmannskjøring for NFM/FR. Disse vil også være relevante for patruljeringen.

Politiet i Værnesregionen ga en uttalelse til NFM/FR sin øvingsplan om kjentmannskjøring i verneområder 11.02.2019. Politiet har nå gitt en ny uttalelse 09.02.2022 hvor sporadisk patruljering omtales mer direkte:

- *Patruljeringen fra NFM/FR vil være et kostnadseffektivt tiltak for å forebygge at situasjoner med fare for tap av menneskeliv og redningsoppdrag kan oppstå. Vi har derfor tidligere vært positive til tiltaket, herunder også avpatruljering innenfor verneområdene.*
- *Motorisert ferdsel skal holdes på et absolutt minimum og bare tillates under særskilte vilkår. Vi mener allikevel at sikkerheten til fjells veier tyngre, og at patruljering mellom turisthyttene er et godt og effektivt tiltak for å forebygge farlige situasjoner.*
- *I vurderingen har politiet tatt med i betraktningen at patruljeringen skjer i en kort og tidsbestemt periode begrenset til vinter- og påskeferien. Politiet er derfor positiv til den omsøkte patruljeringen.*

Forebyggende redningstjeneste/sikring er beskrevet i [retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøscooter i utmark og i verneområder jf. kapittel 7.](#)

Vurdering

Vurderinger etter hjemmelsgrunnlag i verneforskrifter, § 48 i naturmangfoldloven og retningslinjer for redningstjenestens bruk av snøscooter i utmark og i verneområder

I verneforskriftene for Skarvan og Roltdalen, Sylan, Sankkjølen og Rangeldalen er det et generelt forbud mot motorferdsel.

I verneforskriftene for Skarvan og Roltdalen jf. § 3, punkt 6.2a og Sylan jf. § 3, 5.2a og vises det til «redningsoppgaver» og «redningsvirksomhet». Dette er oppgaver/virksomhet knyttet til akutte hendelser som er direkte hjemlet i forskriften.

I verneforskriftene for Skarvan og Roltdalen jf. § 3, punkt 6.3 a og Sylan jf. § 3, 6.2 a kan det etter søknad gis tillatelse til øvingsvirksomhet knyttet til redningstjenesten. Nasjonale retningslinjer definerer øvingskjøring som «*nødvendig kjøring med snøscooter under organisert redningsøvelse*». Patruljering er ikke øvingskjøring, men kommer inn under begrepet forebyggende redningstjeneste. Patruljering krever derfor tillatelse etter § 48 i naturmangfoldloven. Det gjelder for alle berørte verneområder i saken.

For at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak må følgende være oppfylt jf. § 48:

- Ikke stride mot vernevedtakets formål
- Ikke påvirke verneverdiene nevneverdig
- Nødvendige sikkerhetshensyn eller vesentlige (nasjonale) samfunnsinteresser gjør det nødvendig

Saken berører fire ulike verneområder med tilhørende verneforskrifter. Verneformålene er kort oppsummert følgende:

- **Skarvan og Roltdalen nasjonalpark:** ta vare på urørt fjell og skogområde, biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander skal sikres, verne om kulturminner (kvernsteinsdrift), naturopplevelser for allmennheten gjennom tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging, ivareta naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutnyttelse
- **Sylan landskapsvernområde:** ta vare på et egenartet og vakkert fjellområde som er relativt lite påvirket av menneskelig aktivitet, ta vare på et område med rikt biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og de naturlige økologiske prosessene som preger landskapet, verne om en variert vegetasjon med spesielt store og sammenhengende myrlandskap, gi allmennheten anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging, ivareta naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutøvelse.
- **Sankkjølen naturreservat:** bevare et stort og intakt kjølområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser, myrområder med stor botanisk verdi, viktig for våtmarksfugler, rike kvartærgeologiske avsetninger, urørt av større tekniske inngrep, referanseområde for vitenskapen, ivaretagelse av naturgrunnlag for samisk kultur og næringsutnyttelse.
- **Rangeldalen naturreservat:** bevare et stort og inntakt fjellmyrlandskap med mange myrtyper representert, bevare et verdifullt område for en rekke våtmarksfugler,

Fjellredningen utfører frivillig arbeid som øker samfunnssikkerheten for allmennhetens friluftslivsutøvelse. Nasjonalparkstyret verdsetter arbeidet som utføres også i verneområdene. Redningsaksjoner er hjemlet direkte i verneforskriften. Men § 48 i naturmangfoldloven sier at aktiviteter som påvirker verneverdiene nevneverdig eller er i strid med verneformålet, ikke skal få dispensasjon fra vernevedtak. Tiltaket må også være nødvendig av sikkerhetshensyn. Patruljering, i et omfang som NFM/FR anser som nødvendig, er trenger ikke å være i tråd med det som nasjonalparkstyret vurderer som forsvarlig, ut fra en samlet vurdering for alle verneverdiene.

Verneverdier vurderes i denne saken mot sikkerhetshensyn. Verneområdene er stille og uforstyrrede fjellområder med liten grad av tilrettelegging. Verneområdene representerer et alternativ til mer tilrettelagte områder for friluftsliv utenfor verneområdene. Utenfor verneområdene finnes et godt tilrettelagt tilbud med oppkjørte skiløyper og snøscooterløyper. I verneområdene er motorferdsel i utgangspunktet forbudt.

Tradisjonelt og enkelt friluftsliv er et av verneformålene. Allmennhetens sikkerhet ved utøvelse av friluftsliv er viktig også i verneområdene. Men det er et skjæringspunkt mellom allmennhetens behov for sikkerhet og tilrettelegging, og hensynet til andre verneverdier. Vurderinger ut fra fjellvettregler og god personlig utrustning er vesentlig for å kunne ta vare på egen sikkerhet i disse områdene. Til tross for gode forberedelser og vurderinger, kan uventede situasjoner og hjelpebehov oppstå. Patruljering med snøscooter langs turistløypene og i områder med ekstremskikjøring slik NFM/FR beskriver i sin øvingsplan, framstår som en for omfattende tilrettelegging for sikkerhet i forhold til hensynene til øvrige verneverdier. Patruljeringen kan jo også forstyrre friluftslivsopplevelsen.

I Norge er det vinterferie i uke 8, 9 og 10. Skal det patruljeres i alle disse ukene? Hvor omfattende er aktiviteten av turister i løypene mellom turisthyttene i denne perioden sett i forhold til behovet for patruljering?

Nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til kjentmannskjøring i tråd med nasjonale retningslinjer. Lokalkunnskap er viktig. Det samme er kort responstid. Tydal Fjellredning har base i en hytte ved Esna, Esandsjøen, i påskeferien og har Sylan og Roltdalen som ansvarsområde. NFM/FR søker om patruljering i Tydal fjellredning sitt ansvarsområde med tilhørende turistløypenett. Mål om å begrense motorferdsel til et minimum tilsier behov for bedre samordning mellom fjellredningstjenestene her. Dersom NFM/FR har base på Bjørneggen og tar ansvar for turistløyper/verneområder i Meråker kommune, vil fjellredningens beredskap og ansvar framstå som mer samordnet. Aktiviteten blir på et nivå som kan ivareta nødvendige sikkerhetshensyn, med mindre motorferdsel i verneområdene.

Tydal Fjellredning har tidligere drevet med patruljering og har i den forbindelse levert en rapport fra perioden 2015-2018 (hovedsakelig fra påske). Tydal Fjellredning vil snart komme med en ny søknad til nasjonalparkstyret.

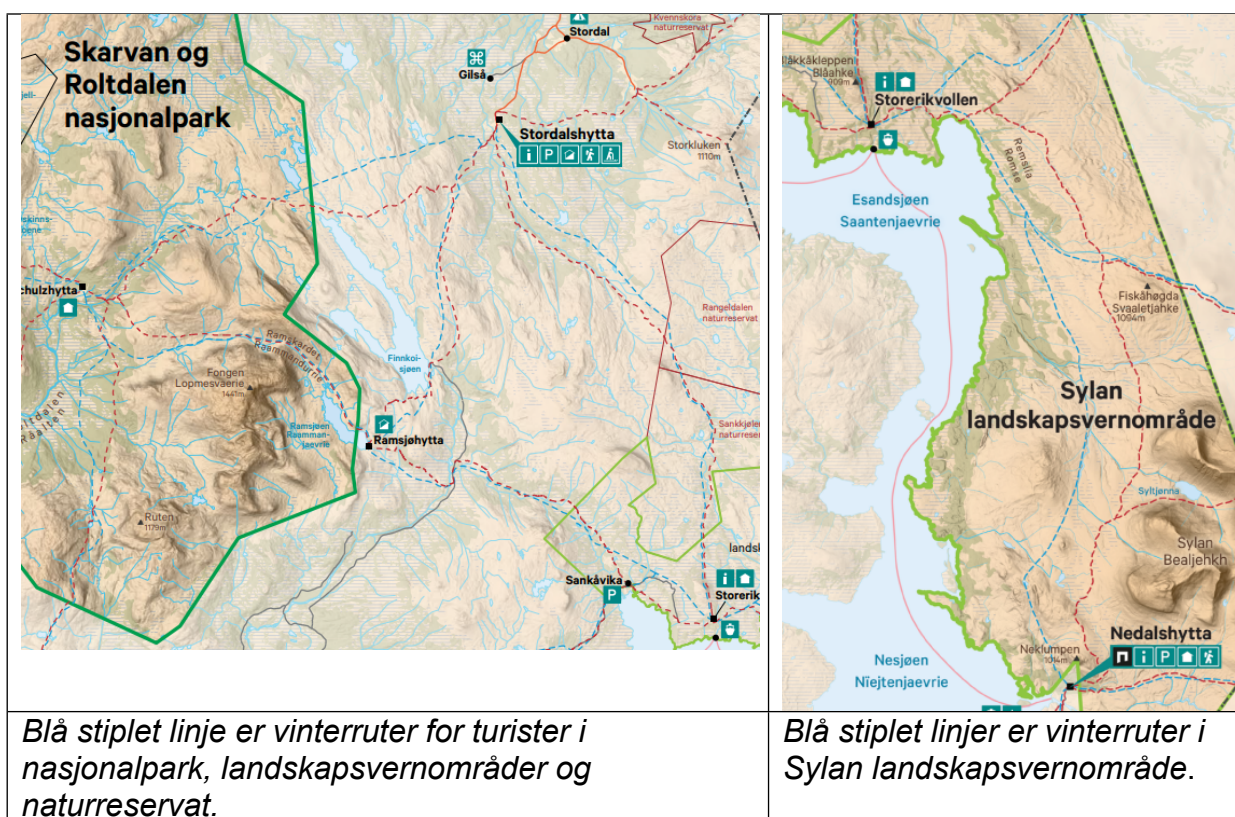
Hovedpunkter fra rapporten er:

- *Ved noen anledninger har fjellredningen møtt på turister som vi har hjulpet og med dette så har vi sannsynligvis avverget flere lete/redningsaksjoner.*
- *Noen turer for å kjøre opp spor i dyp snø både før og etter påske etter anmodning fra turisthyttene og andre.*
- *To patruljer fra Svensk Fjellredningen inn på norsk side.*

- *Mannskap som har vært innom noen av turisthyttene på ettermiddag/kveldstid i dårlig vær har blitt møtt av besøkende som har blitt veldig positivt overrasket over at vi er ute og sjekker og de ser det som meget betryggende.*

At fjellredningen er stasjonert ved Esna i påska gir kort responstid som igjen reduserer risiko for skade. Begrenset patruljering i påska på ettermiddag/kveld langs turistløyper ved dårlig vær, framstår som forebyggende redningsarbeid. Oppkjøring av løyper for turistene ved dyp snø etter oppfordring fra turisthyttene og andre, framstår ikke som relevant forebyggende redningsarbeid. Det er nasjonalparkstyret som er myndighet for motorferdsel, ikke turisthyttene i verneområdene.

Nasjonalparkstyret har utarbeidet en [besøksstrategi](#) hvor innfallsporter til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde er definert med tilhørende ferdselsårer inn i verneområdene. Det er langs disse turistløypene nasjonalparkstyret ønsker å styre ferdselen, for å unngå at ferdselen kommer i for stor konflikt med sårbare arter, naturtyper og kalvingsland for rein. Det er også her fokuset for forebyggende redningstjeneste bør være framover.

Gjeldende nasjonale retningslinjer omtaler forebyggende redningstjeneste/sikring som rutinepreget merking/varsling av rasfare, farlige isforhold og liknende. Patruljering i verneområder i det omfanget som NFH/FR skisserer i sin øvingsplan, omtales ikke i retningslinjene. I situasjoner hvor politiet vurderer det som nødvendig med avsperring eller skilting i verneområder, treffer politiet eget vedtak og varsler forvaltningsmyndigheten i verneområde. Politiet i Værnesregionen vurderer også patruljering mellom turisthyttene på ettermiddag/kveld i vinter- og påskeferie som et godt og effektivt forebyggende tiltak. Sikkerheten må veie tyngre enn hensynet til øvrige verneverdier. I Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, Sylan landskapsvernområde, Sankkjølen og Rangeldalen naturreservater er det nasjonalparkstyret som har forvaltningsmyndigheten og vurderer om det kan gis dispensasjon fra vernevedtak etter

[§ 48](#) i naturmangfoldloven. I denne saken vurderes påvirkningene på naturmangfold og reindrift, men også muligheten for uforstyrret friluftslivsopplevelser, å veie tyngre enn sikkerheten som regelmessig patruljering mellom turisthyttene gir jf. [veileder M106](#).

Vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8 - Kunnskapsgrunnlaget

Turistløypene går gjennom nasjonalparken, landskapsvernområdet og Sankkjølen og Rangeldalen naturreservat. I disse områdene finnes sårbare naturtyper med kjøresvak vegetasjon som er utsatt for kjøreskader. Fjellreven er en sterkt truet art og unødvendige forstyrrelser må unngås. På seinvinteren i mars/april starter hekketiden for truede rovfugler. I tiden før kalving er reinen «kalvtung» og trenger all energi til beiting. Unødvendig forstyrrelser må unngås. Det foreligger god kunnskap om arter og naturtyper i naturbasen. Reindriftskartet til NIBIO viser særverdiområdene for reindrift. I tillegg er det gjennomført sårbarhetskartlegginger av enkelte områder i verneområdene. Kunnskapsgrunnlaget om naturverdier vurderes å være godt, men kunnskapen om patruljering i omfang, tid og rom er ikke like god. Det gjør at vurderinger av samlet belastning og påvirkning blir vanskelig å anslå i saken.

§ 9 – Føre-var-prinsippet

Bruk av snøscooter på snødekt og frossen mark vurderes å være en skånsom transportmåte på vinteren. I april/mai starter hekke- og yngletiden for både sårbare arter og rein, og unødvendige forstyrrelser er uønsket. Motorferdsel i denne perioden kan gi større negativ påvirkninger på verneformålet enn tidligere på vinteren. Tidspunkt og sted er avgjørende for hvordan påvirkningen blir. Kjøring langs etablerte løyper som er sårbarhetsvurdert, gir mindre risiko for skade enn motorferdsel i mindre definerte områder hvor ekstremskikjøring pågår.

Tålegrensen for forstyrrelser for sårbare arter i hekketiden og rein som snart skal kalve, er vanskelig å fastslå. For å unngå at samlet belastning blir for stor, er det nødvendig å ha et føre-var-perspektiv for at det ikke skal oppstå vesentlig skade på naturmangfoldet. Begrensning av omfanget av motorferdsel knyttet til fjellredning, vurderes derfor som nødvendig.

§ 10 – Økosystemtilnærming /samlet belastning

Motorferdselen skal begrenses til et minimum. Det innebærer et begrenset antall turer, områder og kjøreruter for motorferdsel, for å begrense påvirkningen på naturverdier, friluftsliv og reindrift. Redningsaksjoner i akutte situasjoner er direkte hjemlet i verneforskriften. Det er gitt tillatelse til begrenset kjentmannskjøring i verneområdene. Patruljering i det omfanget som beskrives i øvingsplanen til NFM/FR, vurderes å kunne påvirke verneverdiene negativt og være mer omfattende enn hva som er strengt nødvendig.

Samordningen mellom fjellredningene i Meråker og Tydal vurderes å ha forbedringspotensial. Når fjellredningen har base like utenfor verneområdene, blir responstiden kort. Det øker sikkerheten uten at det er nødvendig å kjøre inne i verneområdene. Kanalisering av ferdsel etter færre turistløyper, kan også resultere i et begrenset løypenett mtp. redningsoppdrag, siden flertallet gjerne følger merkete løyper i verneområdene. Patruljering kan være et forebyggende tiltak i visse situasjoner, men bør begrenses til helt konkrete løyper/situasjoner/tidspunkt for å unngå at motorferdselen går utover både natur, friluftsliv og reindrift. Under dårlige værforhold i påska, hvor det er mange turister langs løypene, viser erfaringer fra Tydal fjellredning

at patruljering kan virke forebyggende. Patruljering for å kjøre opp løyper i djup snø eller patruljering under gode værforhold, vurderes ikke å være strengt nødvendig.

§ 11 – Miljøkostnader skal bæres av tiltakshaver

Øvelseskjøring, kjentmannskjøring og øvelser skal i størst mulig grad legges utenfor verneområdene av hensyn til verneverdiene. Motorisert ferdsel skal begrenses til et minimum. Fjellredningen må tilpasse og samordne aktiviteten sin slik at motorferdselen i verneområdene begrenses til et minimum. I dialog med nasjonalparkstyret kan en bærekraftig praksis etableres framover.

§ 12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Ved at Fjellredningen er stasjonert utenfor, men nært verneområdene, vil responstiden kunne bli relativt kort. Kanalisering av friluftslivet langs hovedferdselsårer vil begrense leteområder og øke sikkerheten for både turister og fjellredningen ved redningsaksjoner i verneområdene. Kanalisering av all ferdsel ivaretar samtidig øvrige verneverdier i verneområdene, når løypene legges utenfor sårbare områder. Bruk av snøscooter forutsetter kjøring på frossen og snødekt mark. Motorferdsel på seinvinteren i april/mai, gir større risiko for negativ påvirkning enn kjøring tidligere på vinteren. Redningsaksjoner i akutte situasjoner er direkte hjemlet i verneforskriften, men den generelle aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven tilsier at enhver skal opptre aktsomhet, og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet.

Konklusjon:

I henhold til verneforskriftene og § 48 i naturmangfoldloven avslås søknad om patruljering slik den er beskrevet i tilsendt øvingsplan og politiets vurdering. Avslaget begrunnes med at omfanget av patruljering vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig og være i strid med verneformålet. Omfanget av patruljering vurderes ikke som nødvendig av sikkerhetshensyn. Vilkårene for å gi dispensasjon er ikke oppfylt. Det er primært hensynet til naturmangfold og samisk reindrift på seinvinteren som vektlegges. For friluftslivet er forebyggende redningstjeneste i utgangspunktet positivt, men det kan også virke forstyrrende dersom patruljering med snøscooter skjer når det ikke er strengt nødvendig. Det er behov for bedre samordning av de ulike fjellredningstjenestene slik at sikkerheten kan ivaretas, men med et minimum av motorisert ferdsel slik at verneverdiene ikke skal påvirkes nevneverdig, og at virksomheten ikke er i strid med verneformålene.

Øvelsesplan vinteren 2022 — Norsk Folkehjelp Meråker, Fjellredningen

Øvelsesplanen er lagt opp for å ivareta den tradisjonelle ferdselen langs etablerte ruter, men også den stadig økende ferdsel av ekstremskikjøriere og skiturister som ferdes utenom tradisjonelle ruter.

Dette krever god oversikt og kjennskap til terrengforhold, snøforhold og andre variable for at våre mannskaper skal kunne ferdes med tilstrekkelig grad av egensikkerhet.

1. Øvelsesplanen omfatter:

A. Øvelser og forebyggende redningsarbeid utenfor verneområder i Meråker kommune, samt naturlig tilstøtende Fjellområder utenfor Meråker kommune (Jmf lov om motorferdsel §6):

- Planlagte lagsøvelser og samøvelser med andre redningsetater og andre frivillige aktører innenfor FORF (Røde Kors og Norske redningshunder).
- Uanmeldte innsatsøvelser.
- Forebyggende redningsarbeid — herunder patruljering og kjentmannsturer, både i forhold til generell kjennskap til terrengforhold, snøforhold og HMS for mannskapene.

B. Patruljering og forebyggende redningsarbeid i verneområder i Meråker kommune samt naturlig tilstøtende Fjellområder utenfor Meråker kommune (Jmf lov om motorferdsel § 48 og retningslinjenes pkt 7):

- Kjentmannskjøring, patruljering og forebyggende redningsarbeid i forhold til generell kjennskap til terrengforhold, snøforhold og HMS for mannskapene.
- Kjentmannskjøring etter behov vurdert av operativt utvalg.
- Patruljering gjennomføres i vintersesongen og primært i forkant av perioder med økt ferdsel i fjellet (vinterferie, påske), etter uvær og etter store nedbørsmengder.
- Patruljene gjennomføres primært i følgende områder:
 - ✓ Langs merkede eller beferdte ruter.
 - ✓ Områder der det utøves ekstremskikjøring.
 - ✓ Naturlige traseer som benyttes av Fjellredninga ved aksjoner (raskeste/sikreste vei til målet).
- Omfanget av kjentmannskjøring og patruljering skal begrenses til det som anses nødvendig for det forebyggende arbeidet.

- ~~Etter ønske fra ledelsen ved bemannede turisthytter gjennomføres patruljering mellom turisthyttene på ettermiddag/kveld i vinterferie og påske. Dette skjer i samarbeid med Fjellredningen i Tydal og den Svenske Fjellredningen. Dette gjøres for å avdekke mulige hendelser før de utvikler seg til reelle aksjoner.~~
- Planlagte øvelser skal omsøkes særskilt til nasjonalparkstyret. Det tas sikte på å gjennomføre en øvelse med egne mannskaper, samt eventuelt deltakere fra den Svenske Fjellredningen, Fjellredningen i Tydal, Politi og annen redningstjeneste med en syklus på 5-7 år. Øvelsene kan arrangeres både av Fjellredningen i Meråker, Tydal, den Svenske Fjellredningen, Politiet eller i samarbeid mellom noen av disse aktørene.

C. Dekningskontroll Nødnett:

Nødetatene har gjennomført dekningskontroll langs vegnettet og i bebygde strøk. Fjellredninga har pr nå delvis gjennomført dekningskontroll i fjellet.

Vi har tatt Nødnettet i bruk som fullverdig erstatning for VHF. De nye NoSe MR kanalene har gjort dekningsomfanget vesentlig forbedret.

Mer systematisk dekningskontroll i fjellområdene må fullføres for å avdekke hull. «Svarte områder loggføres og kartlegges.

Dette gjelder områder både under punkt A og B foran.

2. Øvelsesplanen gjelder for:

Planlagte øvelser og kjentmannsturer i henhold til punkt A, kan gjelde for alle mannskaper i Norsk Folkehjelp Meråker Fjellredningen samt andre inviterte parter.

Uanmeldte innsatsøvelser og redningsforebyggende arbeid — herunder patruljering, gjelder kun for mannskaper i Norsk Folkehjelp Meråker Fjellredningen.

Øvelser i henhold til punkt B og C, gjelder kun for mannskaper i Norsk Folkehjelp Meråker Fjellredningen og eventuelt noen av de nevnte samarbeidspartnerne.

Lagets leder vil på forespørsel oversende oppdatert liste over mannskaper i Norsk Folkehjelp Meråker Fjellredningen til politiet eller nasjonalparkforvalter.

3. Varsling, uniformering og gjennomføring av forebyggende redningsarbeid:

Alt forebyggende redningstjeneste gjennomføres i henhold til følgende rutiner:

- ✓ Mannskapene skal bære uniform tilhørende Norsk Folkehjelp Meråker Fjellredninga, og være oppført på lagets alarmliste.
- ✓ Patruljenes størrelse ved øvelse, bli-kjent-kjøring skal være minst 2 personer/kjøretøyer.
- ✓ Det aksepteres i forbindelse med sambandssjekker at bare en person er på scooter ute i terreng mens en annen betjener samband.
- ✓ Mannskapene skal medbringe samband og personlig førstehjelpsutstyr (Beredskaps sekk). Transportkjelke kan fravikes dersom føreforhold eller andre operative forhold tilsier det.
- ✓ Før patrulje startes skal samband alltid opprettes.
- ✓ Det skal lagres sporlogg for hver tur på GPS og / eller i Sartopo.
- ✓ Leder skal varsles senest 3 dager før planlagt kjøring skal foregå.
- ✓ Forespørsel om kjøretillatelse sendes politiet for godkjenning.

17 - 11 - 2021

Torfinn Krogstad – Leder Norsk Folkehjelp Meråker

Politiets godkjenning

Norsk Folkehjelp Meråker
Fjellredningen
v/Torfinn Krogstad
7530 Meråker

Deres referanse:
Seg004

Vår referanse:

Sted, dato:
Stjørdal, 9.2.2022

Angående snøscooterpatruljer fra Norsk Folkehjelp Meråker - Fjellredningen, i vernede områder ifm vinterferie og påskeferie.

Værnes politistasjonsdistrikt er av Norsk Folkehjelp Meråker/Fjellredningen (NFM/FR), gjort kjent med at Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan, har gitt avslag på punktet i øvingsplan for 2022 om patruljering mellom turisthyttene innenfor verneområdene på ettermiddag/kveld i vinterferien og påsken.

Grensefjellene mot Sverige i Meråker og Tydal kommuner er et område som tiltrekker seg mange friluftinteresserte mennesker. Å gå mellom turisthyttene er svært populært, og spesielt under vinterferien og påskeferien trekkes mange mennesker til fjells på ski. Politiet kan de siste årene vise til flere redningsaksjoner fra dette fjellområdet, og senest i desember 2021 da to snøscootere fra reindriftnæringa gikk gjennom isen på Litjfunnsjøen. NFM/FR blir alltid koblet inn ved redningsoppdrag i Meråker, og ansees som en av politiets viktigste samarbeidspartnere når det gjelder å redde liv i fjellet.

Ved redningsaksjoner settes store ressurser i sving. Alle nødetater Brann, Politi og Helse, helikoptertjenester, og ikke minst frivillige organisasjoner bidrar i innsatsen for å redde liv. Noen ganger utvikler aksjonene seg til å bli langvarige, og ressursene blir knyttet opp i flere dager. I denne sammenhengen vil den omtalte patruljeringen fra NFM/FR være et kostnadseffektivt tiltak for å forebygge at situasjoner med fare for tap av menneskeliv og redningsoppdrag kan oppstå. Vi har derfor tidligere vært positive til tiltaket, herunder også avpatruljering innenfor verneområdene.

Politiet er enig med Nasjonalparkstyret i at motorisert ferdsel i utmark, og særlig innenfor verneområder, skal håndheves strengt. Motorisert ferdsel skal holdes på et absolutt minimum, og bare tillates under særskilte vilkår. Vi mener allikevel at sikkerheten til fjells veier tyngre, og at patruljering mellom turisthyttene er et godt og

effektivt tiltak for å forebygge farlige situasjoner. Dette gjelder også i de vernede områdene.

Politiet har i vurderingen tatt med i betraktningen at patruljeringen skjer i en kort og tidsbestemt periode begrenset til vinter, - og påskeferien. Politiet i Værnesregionen er derfor positiv til den omsøkte patruljeringen.

Med hilsen

Svein Erik Gjølmesli

Politioverbetjent

Fung.seksjonsleder patrulje

Værnes politistasjonsdistrikt

Arkivsaksnr: 2021/3133-0

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 17.03.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Skarvan og Roltdalen og Sylan	6/2022	23.03.2022

Stråsjøen og Prestøyan naturreservat - godkjenning av beskrivelse og materialbruk - restaurering av bu - jf vilkår i sak 13/2021 - Jo Kjetil Valli

Vedlegg:

- 1 – Beskrivelser av materialer og overflater
- 2 – Tillatelse til restaurering av bu - Prestøyan

Forvalters innstilling

Det vises til bilder av bu i saken og innsendt beskrivelse av materialer og overflater 28.02.2022. Det forutsettes at nytt vindu og ny dør er i tråd med tradisjonell byggeskikk, dersom disse må skiftes ut

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan godkjenner dette som oppfylging av vilkår punkt 2, d i sak 13/2021 (arkivsak 2021/3133).

Saksopplysninger

I nasjonalparkstyrets vedtak i sak 13/2021 om tillatelse til restaurering av bu på Prestøyan, ble det satt en rekke vilkår. Vedtaket er gjengitt under:

Vedtak

- 1) Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad fra Jo Kjetil Valli om oppføring av ny bu jf. tegninger i søknad av 12.03.21 i Prestøyan i Selbu kommune i Stråsjøen – Prestøyan naturreservat.

Avslaget begrunnes med at ny bu er større og i annen byggestil enn opprinnelig bu.

Dette avslaget er gitt i medhold av verneforskriften for Stråsjøen-Prestøyan naturreservat kap. IV pkt. 3. Hvor det heter at det ikke må «iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg....mv.

- 2) Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Jo Kjetil Valli tillatelse til restaurering/gjenoppbygging av eksisterende bu i Prestøyan under følgende vilkår:
 - a) Søker må avklare med Selbu kommune om tiltaket er søknadspliktig i forhold til plan- og bygningsloven. Skriftlig tilbakemelding fra Selbu kommune sendes Nasjonalparkstyret.
 - b) Bua skal restaureres med samme ytre mål, samme takvinkel, type konstruksjon (stenderverk og pillarer) og type ytterkledning som opprinnelig bu.
 - c) Før byggestart skal det sendes inn nye tegning av bua, samt en beskrivelse av materialer og overflater som skal benyttes.
 - d) Tegninger med beskrivelse av materialer og overflater skal godkjennes av arbeidsutvalget for Nasjonalparkstyret før byggestart.
 - e) Buas grunnflate (ytte mål) skal ikke overstige 2,8 m x 3,40 m.
 - f) Byggearbeidet skal skje med hensyn til natur, friluftsliv og reindrift. Byggevirkomheten skal legges utenom hekke- og yngletid for vilt, dvs perioden 1.mai – 15. juli.
 - g) Bygge- og rivningsavfall skal transporteres ut av nasjonalparken og deponeres på lovlig måte.
 - h) Søker skal sende bilder av bua fra alle fire sidene til Nasjonalparkstyret når den er ferdigstilt.

Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Stråsjøen-Prestøyan naturreservat og naturmangfoldlovens § 48.

Motorferdsel i forbindelse med byggetiltaket behandles etter at byggetillatelse er gitt. Antall turer må spesifiseres. Tillatelse til transport på barmark kan ikke påregnes.

I forbindelse med behandling av søknad om motorferdsel til transport av materialer til restaureringsarbeid jf. 2022/1351, ble søker gjort oppmerksom på vilkår 2 c og d. For å unngå at tiltakshaver transporterer inn materialer som ikke kan godkjennes av arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret, ble tiltakshaver bedt om å sende inn tegninger og beskrivelser av materialer og overflater i tråd med vilkår i vedtaket.

Den 28.02.2022 mottok nasjonalparkforvaltningen beskrivelser av materialer og overflater. Det er ikke utarbeidet målsatte tegninger, men henvises til beskrivelse og bilder av bua.

Restaurering av bu på Prestøyen

Tiltakshavers beskrivelser av materialbruk og overflater er vedlegg i saken.
Hovedtrekkene er:

- Nytt tak og vindu. Sorte trapes takplater. Det haster med å få bygget tett.
- Ny dør vurderes. Utskifting avhenger av hvor tett det er rundt eksisterende dør.
- Pilarstein brukes for å få treverk/bygg opp fra jorda. Jekk benyttes.
- Eksisterende ytterkledning av bak benyttes, stikkprøver av reisverk tas
- Reisverk erstattes evt. med lignende materialer
- Eksisterende vedovn kobles til fast løsning med pipe ut av taket

Vurdering

Vedtaket i sak 13/2021:

- punkt 2 c «før byggestart skal det sendes inn nye tegninger av bua samt en beskrivelse av materialer og overflater som skal benyttes»
- punkt 2 d «tegnings med beskrivelser av materialer og overflater skal godkjennes av arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret før byggestart»

Innsendte beskrivelser av materialer og overflater vurderes å oppfylle vilkår 2 d. Målsatte tegninger vurderes ikke å være nødvendig når det kun er snakk om å gjenbruke/erstatte med tilsvarende materialer uten at ytre mål, takvinkel, konstruksjon eller ytterkledning endres. Det forutsettes at nytt vindu og ny dør er i tråd med tradisjonell byggeskikk, dersom disse må skiftes ut.

«Motorferdsel i forbindelse med byggetiltaket behandles etter at byggetillatelse er gitt.»
I tillatelsen til motorferdsel gitt 25.02.2022 ble det satt som vilkår at vilkårene i sak 13/2021 må oppfylles for at tillatelsen til motorferdsel skal være gyldig.

From: Jo Kjetil Valli[jo.kjetil.valli@inntre.no]
Sent: 28.02.2022 13:03:37
To: Slettom, Lars[lasle@statsforvalteren.no]
Subject: Angående skuterløyve i Stråsjøen-Prestøyan naturreservat
Hei!

Viser til dagens telefonsamtale, der dere etterlyser nærmere beskrivelse av restaureringsarbeidet på eksisterende bu i Prestøyan (jmf vedlagt godkjent tillatelse til restaurering).

Jeg hadde ikke fått med meg at dette skulle beskrives nærmere i søknaden om tillatelse til motorferdsel i området, men følgende er i alle fall tenkt;

Det haster med å få bygget tett!

-nytt tak og nytt vindu må prioriteres, og her er det ordinære sorte trapes takplater som tenkes. Slikt tak sikrer at snø sklir av bygget i størst mulig grad. Ny dør vurderes. Må se hvor tett det er rundt eksisterende.

-det har ligget pilarsteiner i bua lenge, og disse vil benyttes for å få treverket/bygget opp fra jorda. Egnert jekk til formålet har faktisk ligget inne i bua lenge også.

-vi benytter eksisterende «ytterkledning» av bak, men vil ta noen stikkprøver av hvordan reisverket ser ut under

-evt deler av reisverk/tak/bjelkelag som er råttent vil bli erstattet med lignende materiale

-eksisterende vedovn vil kobles til en fast løsning med pipe ut taket

-deler av bua er panelert innvendig og vi tilpasser resten av det innvendige til dette

I sum vil dette gi en restaurering godt innenfor det som tillatelsen sier.

Har ikke tegninger som viser dette, og det er vel strengt tatt ikke nødvendig heller ved en slik mindre restaurering, men viser for øvrig til bilder tatt av bua i vedlegget her.

Det er ønskelig med kjøretillatelse over to vintersesonger slik at vi har mulighet for å komplementere med nødvendige byggematerialer og har mulighet til å returnere evt avfall.

Ta kontakt dersom dere trenger mer informasjon!

Med vennlig hilsen

Jo Kjetil Valli
Uglanvegen 93
7580 SELBU

T: (+47) 930 50 160

E: jokjvalli@outlook.com

Jo Kjetil Valli
Uglandvegen 93
7580 Selbu

Saksbehandler Marit Sophie Berger

Vår ref. 2021/3133-0 432.3

Deres ref.

Dato 01.06.2021

Stråsjøen - Prestøyen naturreservat – gitt tillatelse til restaurering av bu i Prestøyen - Jo Kjetil Valli

Det vises til din søknad datert 12.03.21. Nasjonalparkstyret behandlet saken i møte 28.05.2021 i sak 13/2021. Det ble fattet følgende vedtak:

Vedtak

- 1) *Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad fra Jo Kjetil Valli om oppføring av ny bu jf. tegninger i søknad av 12.03.21 i Prestøyen i Selbu kommune i Stråsjøen – Prestøyen naturreservat.*

Avslaget begrunnes med at ny bu er større og i annen byggestil enn opprinnelig bu.

Dette avslaget er gitt i medhold av verneforskriften for Stråsjøen-Prestøyen naturreservat kap. IV pkt. 3. Hvor det heter at det ikke må «iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg....mv.

- 2) *Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Jo Kjetil Valli tillatelse til restaurering/gjenoppbygging av eksisterende bu i Prestøyen under følgende vilkår:*
 - a) *Søker må avklare med Selbu kommune om tiltaket er søknadspliktig i forhold til plan- og bygningsloven. Skriftlig tilbakemelding fra Selbu kommune sendes Nasjonalparkstyret.*
 - b) *Bua skal restaureres med samme ytre mål, samme takvinkel, type konstruksjon (stenderverk og pillarer) og type ytterkledning som opprinnelig bu.*
 - c) *Før byggestart skal det sendes inn nye tegning av bua, samt en beskrivelse av materialer og overflater som skal benyttes.*
 - d) *Tegninger med beskrivelse av materialer og overflater skal godkjennes av arbeidsutvalget for Nasjonalparkstyret før byggestart.*
 - e) *Buas grunnflate (ytre mål) skal ikke overstige 2,8 m x 3,40 m.*
 - f) *Byggearbeidet skal skje med hensyn til natur, friluftsliv og reindrift. Byggevirkomheten skal legges utenom hekke- og yngletid for vilt, dvs perioden 1.mai – 15. juli.*
 - g) *Bygge- og rivningsavfall skal transporteres ut av nasjonalparken og deponeres på lovlig måte.*
 - h) *Søker skal sende bilder av bua fra alle fire sidene til Nasjonalparkstyret når den er ferdigstilt.*

Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Stråsjøen-Presøyan naturreservat og naturmangfoldlovens § 48.

Motorferdsel i forbindelse med byggetiltaket behandles etter at byggetillatelse er gitt. Antall turer må spesifiseres. Tillatelse til transport på barmark kan ikke påregnes.

Andre forhold og klageadgang

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til forskrift om vern av Stråsjøen-Prestøyan naturreservat. Du må i tillegg ha tillatelse til byggetiltaket fra Selbu kommune.

Grunneiers tillatelse må også innhentes der dette er påkrevd.

Dette vedtaket kan det klages på i medhold av forvaltningsloven. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan, Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer. Du må sende inn eventuell klage innen tre uker fra du har mottatt dette brevet.

Saksprotokoll og saksfremlegg er lagt ved under.

Med hilsen

Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Selbu kommune

Miljødirektoratet

Statsforvalteren i Trøndelag

Gjelbakken 15

Postboks 5672 Torgarden

Postboks 2600

7580

7485

7734

SELBU

TRONDHEIM

STEINKJER

Arkivsaksnr: 2021/3133-0

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 18.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	13/2021	28.05.2021

Stråsjøen - Prestøyan naturreservat - søknad om restaurering av bu i Prestøyan - Jo Kjetil Valli

Vedlegg

- 1 Stråsjøen-Prestøyan naturreservat - søknad om restaurering av bu i Prestøyan - Jo Kjetil Valli
- 2 Bu Prestøyan – korrespondanse fra 1983
- 3 Renskrevet tekst tilsvare Sør-Trøndelag skogforvaltning – korrespondanse 1983
- 4 Bu Prestøyan - målsatt
- 5 Rapport fra befaring bu i Prestøyan 23.03.2021
- 6 Stråsjøen-Prestøyan naturreservat - høring - søknad om restaurering av bu - Jo Kjetil Valli
- 7 Stråsjøen-Prestøyan naturreservat - høringsuttalelse Trøndelag fylkeskommune v/kulturminneavdelingen
- 8 Stråsjøen-Prestøyan naturreservat - høringsuttalelse fra Saanti Sijte
- 9 Stråsjøen-Prestøyan naturreservat - høringsuttalelse fra Statsforvalteren i Trøndelag v/reindriftsavdelingen.

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - 28.05.2021

Behandling i møte:

Forslag fra Lars Aage Brandsfjell om å utsette saken til nasjonalparkstyret har vært på befaring, og det er avklart nærmere i forhold til grunneier og behovet for bua.

Forslag fra Gunnar Uglem om å flytte pkt. e) til pkt. a).

Votering: Forslag om utsettelse fra Lars Aage Brandsfjell falt med 7 mot 4 stemmer (Nora Brandsfjell, Lars Aage Brandsfjell, Idar Brandsfjell og Ida Marie Brandsfjell)

Forvalters innstilling med endringsforslag fra Gunnar Uglem vedtatt mot 4 stemmer (Nora Brandsfjell, Lars Aage Brandsfjell, Idar Brandsfjell og Ida Marie Brandsfjell).

Vedtak

- 1) Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad fra Jo Kjetil Valli om oppføring av ny bu jf. tegninger i søknad av 12.03.21 i Prestøyan i Selbu kommune i Stråsjøen – Prestøyan naturreservat.

Avslaget begrunnes med at ny bu er større og i annen byggestil enn opprinnelig bu.

Dette avslaget er gitt i medhold av verneforskriften for Stråsjøen-Prestøyan naturreservat kap. IV pkt. 3. Hvor det heter at det ikke må *«iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg....mv.*

- 2) Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Jo Kjetil Valli tillatelse til restaurering/gjenoppbygging av eksisterende bu i Prestøyan under følgende vilkår:
 - a) Søker må avklare med Selbu kommune om tiltaket er søknadspliktig i forhold til plan- og bygningsloven. Skriftlig tilbakemelding fra Selbu kommune sendes Nasjonalparkstyret.
 - b) Bua skal restaureres med samme ytre mål, samme takvinkel, type konstruksjon (stenderverk og pillarer) og type ytterkledning som opprinnelig bu.
 - c) Før byggestart skal det sendes inn nye tegning av bua, samt en beskrivelse av materialer og overflater som skal benyttes.
 - d) Tegninger med beskrivelse av materialer og overflater skal godkjennes av arbeidsutvalget for Nasjonalparkstyret før byggestart.
 - e) Buas grunnflate (ytte mål) skal ikke overstige 2,8 m x 3,40 m.
 - f) Byggearbeidet skal skje med hensyn til natur, friluftsliv og reindrift. Byggevirksomheten skal legges utenom hekke- og yngletid for vilt, dvs perioden 1.mai – 15. juli.
 - g) Bygge- og rivningsavfall skal transporteres ut av nasjonalparken og deponeres på lovlig måte.
 - h) Søker skal sende bilder av bua fra alle fire sidene til Nasjonalparkstyret når den er ferdigstilt.

Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Stråsjøen-Prestøyan naturreservat og naturmangfoldlovens § 48.

Motorferdsel i forbindelse med byggetiltaket behandles etter at byggetillatelse er gitt. Antall turer må spesifiseres. Tillatelse til transport på barmark kan ikke påregnes.

Forvalters innstilling

- 1) Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad fra Jo Kjetil Valli om oppføring av ny bu jf. tegninger i søknad av 12.03.21 i Prestøyen i Selbu kommune i Stråsjøen – Prestøyen naturreservat.

Avslaget begrunnes med at ny bu er større og i annen byggestil enn opprinnelig bu.

Dette avslaget er gitt i medhold av verneforskriften for Stråsjøen-Prestøyen naturreservat kap. IV pkt. 3. Hvor det heter at det ikke må «iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg....mv.

- 2) Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Jo Kjetil Valli tillatelse til restaurering/gjenoppbygging av eksisterende bu i Prestøyen under følgende vilkår:
 - a) Bua skal restaureres med samme ytre mål, samme takvinkel, type konstruksjon (stenderverk og pillarer) og type ytterkledning som opprinnelig bu.
 - b) Før byggestart skal det sendes inn nye tegning av bua, samt en beskrivelse av materialer og overflater som skal benyttes.
 - c) Tegninger med beskrivelse av materialer og overflater skal godkjennes av arbeidsutvalget for Nasjonalparkstyret før byggestart.
 - d) Buas grunnflate (ytte mål) skal ikke overstige 2,8 m x 3,40 m.
 - e) Søker må avklare med Selbu kommune om tiltaket er søknadspliktig i forhold til plan- og bygningsloven. Skriftlig tilbakemelding fra Selbu kommune sendes Nasjonalparkstyret.
 - f) Byggearbeidet skal skje med hensyn til natur, friluftsliv og reindrift. Byggevirkomheten skal legges utenom hekke- og yngletid for vilt, dvs perioden 1.mai – 15. juli.
 - g) Bygge- og rivningsavfall skal transporteres ut av nasjonalparken og deponeres på lovlig måte.
 - h) Søker skal sende bilder av bua fra alle fire sidene til Nasjonalparkstyret når den er ferdigstilt.

Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Stråsjøen-Prestøyen naturreservat og naturmangfoldlovens § 48.

Motorferdsel i forbindelse med byggetiltaket behandles etter at byggetillatelse er gitt. Antall turer må spesifiseres. Tillatelse til transport på barmark kan ikke påregnes.

Saksopplysninger

Jo Kjetil Valli søker om restaurering av eksisterende bu i Prestøyen i Stråsjøen - Prestøyen naturreservat i Selbu kommune. Bua er et enkelt krypinn og har vært brukt i forbindelse med jakt og fiske i området. Fra gammelt av har bygningen vært et uthus tilknyttet ei slåttebu. Det er ca 6,5 km å gå fra P-plass Vekta og inn til bua. Plassering vises i kartutsnittet under med blått punkt.

Bua står på eiendommen 67/102 som i dag eies av Miljødirektoratet. Jo Kjetil Valli er eier av gnr 52 bnr 1 i Selbu. Eiendommen med bua har tidligere tilhørt hans gårdsbruk og de hevder fortsatt bruksrett til bua.

Tidlig på 1980-tallet ble uthuset satt i stand for overnatting av søkers far. Dette dokumenteres i brevveksling mellom Statens skoger, Selbu kommune og den bruksberettigete. Den gamle slåttebua var da borte og uthuset var blitt satt i stand som ei enkel bu for overnatting. Dette skjedde før området ble vernet som naturreservat.

Bua fremstår i dag som svært forfallen, og søker ønsker å restaurere denne. Søknaden innebærer at bua erstattes med et nytt enkelt bygg for overnatting, se tegninger i vedlegg. Det er mulig at noe av kledningen fra den gamle bua kan brukes om igjen.

Nasjonalparkforvalter og oppsyn var på befaring i Prestøyen 23.03.2021. Eksisterende bu ble målt til 2,75 m x 3,35 m langs ytterveggene. Bua er isolert og kledd innvendig med panel. Det var også ovn i bua med mulighet for å sette ovnsrør ut gjennom vegg. Utvendig er bua kledd med plank og bakhon, og med bølgeblikk på taket. Platetaket var delvis revet opp og bua var ellers nokså skjev og i dårlig forfatning. Det vises til bilder og beskrivelser i egen befarringsrapport.

Søker ønsker å ta ned eksisterende bu og erstatte denne med ei ny. Tegningene viser at denne er noe større enn eksisterende bu. Ny bu har ytre mål på 3,0m x 4,2m. Med overbygg over døra er lengden 5,2 m. Bygningen er planlagt i laftet plank og med pipe.

Saken er sendt på høring til Trøndelag fylkeskommune v/kulturminneavdelingen, Fylkesmannen i Trøndelag ved reindriftsavdelingen og Essand Reinbeitedistrikt/Saanti Sijte.

Trøndelag Fylkeskommune, kulturminneavdelingen v/Hauke Haupts har i sin uttalelse konkludert med at det ut ifra kulturminnefaglige vurderinger er av interesse å bevare uthuset som siste fysiske minne etter det historiske setermiljøet på stedet. De mener at husets bærekonstruksjon (stenderverk) lett kan de- og monteres på stedet etter at refundamentering er gjennomført. Videre at intakt panel bør gjenbrukes for å bevare aldersverdier og at råteskadde deler erstattes med kopi av original. Taket har trolig alltid vært tekket med blikkplater.

Det planlagte nybygget har, etter deres faglige vurdering, ingen forankring i den historiske seterkulturen i verneområdet.

Reindriftsavdelingen hos fylkesmannen vurderer restaureringen/gjenoppbyggingen av den forfalne bua i praksis være den samme som å bygge ei ny. Dette vil medføre økt bruk og dermed også noe økt ferdsel i området. Tiltaket ligger i kjerneområdet for Saanti sijte, med særverdiområder som flyttleier, oppsamlingsområder, kalvingsland, luftingsområder og brunstland.

De er generelt skeptisk til økt ferdsel i de mest sentrale områdene for reindrifta, da det oftest vil påvirke reinen negativt. Vi er derfor også skeptiske til søknaden dersom den vil medføre økt aktivitet i området. Vi registrerer at Saanti sijte har fått søknaden til høring, og anbefaler at evt. innspill fra dem blir ivare tatt i den videre saksbehandling.

Ellers går de ut ifra at tiltaket også må behandles som dispensasjon etter Plan- og bygningsloven, slik at vurdering av evt. grunnlaget for klage vil bli gjort i den forbindelse.

Essand reinbeitedistrikt/Saanti Sijte uttaler at området som bua ligger i er sentrale beiteområder for deres rein, og at det fra før er lite berørt av hyttebebyggelse. De anser søknaden som et nytt byggeprosjekt og ikke en restaurering og de går imot søknaden om å få bygge ei ny bu i dette området.

Vurdering

Verneforskriften for Stråsjøen – Prestøyan naturreservat er ikke til hinder for vedlikehold av eksisterende buer som har næringsmessig betydning. Det er her snakk om erstatning av eksisterende bygning med en ny bygning. Tiltaket er dermed såpass omfattende at det ikke kan karakteriseres som vedlikehold. Det er også noe tvilsomt om en kan si at bua har næringsmessig betydning i dag. Nasjonalparkforvalteren har derfor vurdert tiltaket som søknadspliktig etter verneforskriften.

I verneforskriften for Stråsjøen – Prestøyan naturreservat, kapittel IV pkt 3 heter det at det ikke må *«iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, framføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, nydyrking, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Opplistingen er ikke uttømmende.»*

Det heter videre i kapittel V punkt 4, at bestemmelsene i kapittel IV ikke er til hinder for «vedlikehold av eksisterende veier og kraftlinjer, samt eksisterende buer, hus og andre bygninger som har næringsmessig betydning».

Det er ingen bestemmelser i verneforskriften som åpner for å søke om et slik tiltak. Saken må derfor behandles etter unntaksbestemmelsene i Naturmangfoldloven (NML) §48.

I NML §48 heter det:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

I denne saken foreligger det ikke sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsinteresser som gjør tiltaket nødvendig. Vurderingen må derfor ses opp mot vernevedtakets formål og om det kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Formålet for vernet av Stråsjøen - Prestøyan nasjonalpark er:

«Formålet med fredningen er å bevare et viktig våtmarksområde med tilhørende plantesamfunn, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området.»

Reindriftsinteressene er ikke nevnt spesielt i formålet for vern av Stråsjøen - Prestøyan, men står som eget punkt i verneformålet for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, som ligger like øst for bua. Vernet av Stråsjøen – Prestøyan trådte i kraft 23.12.1983, og det var ikke vanlig at samisk reindrift ble omtalt spesifikt i verneformålet på den tiden. Med bakgrunn i § 14 i naturmangfoldloven har forvaltningsmyndigheten en lovfestet plikt til å legge tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnet for samisk kultur. Den samiske reindriften er vesentlig for at den samiske kulturen skal kunne overleve.

Bua har siden før vernetidspunktet vært brukt til opphold ved jakt- og fisketurer i området. Den har dermed ingen direkte betydning for jordbruksdriften på landbrukseiendommen til søker. Den bærer sterkt preg av forfall og lite bruk i de senere år. Det må til en omfattende restaurering for få bygningen i brukbar stand, og vanlig vedlikehold er ikke tilstrekkelig.

Området der bua står har i tidligere tider vært brukt til utmarksslått og dette er den siste bygningen som vitner om dette. Vern av kulturminner er ikke nevnt spesielt i formålet for vernet av Stråsjøen-Prestøyan naturreservat. Den aktuelle bua er ikke et automatisk fredet kulturminne, men har en viktig kulturhistorisk verdi for området.

Saken skal vurderes i forhold til naturmangfoldloven §§8-12

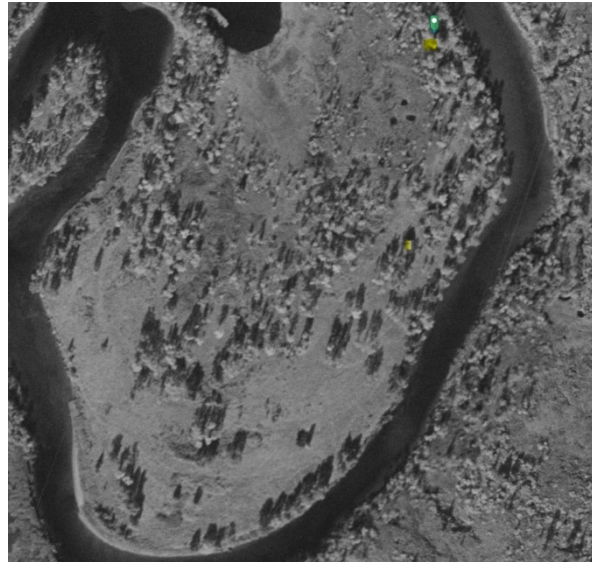
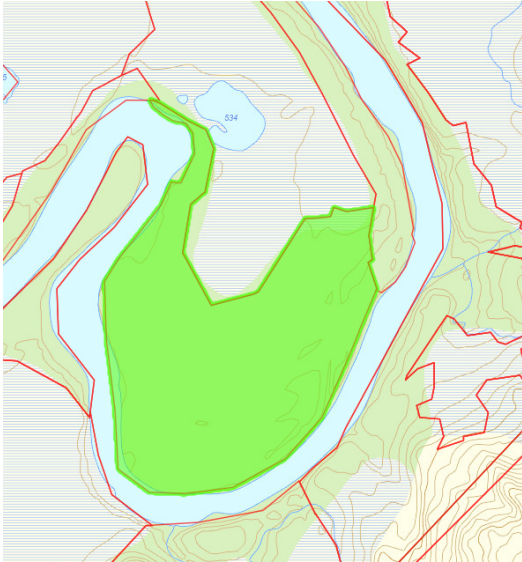
§8 Kunnskapsgrunnet

Det er registrert en rekke rødlistede fuglearter i nærområdet til bua, her kan nevnes, vipe, fiskemåke, sivspurv og lirype.

Området ble naturtypekartlagt i 2020. Bua ligger på «Skogsmark – svak bærlyng-lågurtskog». Like sør for bua ligger et område kartlagt som «Seminaturlig eng – intermediær eng med klart hevdpreg, med både slåttemarkspreg og beitepreg». Dette tyder på at området ble slått i tidligere tider og at bua kan ha hatt en funksjon i denne sammenheng. Seminaturlig eng er en rødlistet naturtype, og har kategori sårbar(VU).

Kartutsnittet til venstre viser området med seminaturlig eng i skarpt grønt, ca 32 da.

Flybilde til høyre er fra 1953 og viser dagens bu ved grønt merke øverst til høyre, og den gamle slåttestua markert med gult litt lengre sør. Slåttestua er borte, og uthuset/løa ble oppgradert til bu for overnatting tidlig på 1980-tallet.

Det er reindrift i området, og området brukes til reinbeite mer eller mindre hele året. Tiltaket ligger i kjerneområdet for Saanti sijte, med særverdiområder som flyttleier, oppsamlingsområder, kalvingsland, luftingsområder og brunstland. Uttalelsen fra Saanti Sijte vektlegger at det er lite hytter og ferdsel i området ved bua, og at reinen kan få beitero her.

§9 Føre-var prinsippet

Med bakgrunn i opplysninger i søknad, uttalelser fra Trøndelag fylkeskommune og reindriftsavdelinga hos fylkesmannen, Saanti Sijte og kunnskap om naturgrunnlaget beskrevet over anses kunnskapsgrunnlaget som godt nok til å behandle saken. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Tiltaket gjelder ei eksisterende bu, som har vært brukt til overnatting ved jakt og fiske i området, og var trolig fra gammelt av ei høyløe/uthus. Bua har tydelig vært lite i bruk i den senere tid, og oppsetting av ny bu til erstatning for den gamle vil trolig gi noe mer bruk enn i dag. Det er forbudt med teltning i naturreservatet og en hyppigere bruk av bua til overnatting vil nok gi en noe økning av samlet forstyrrelse av dyrelivet og belastning av økosystemene i forhold til dagens nivå.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dersom det i byggeprosessen skulle oppstå skade på naturmiljøet, må gjenoppretting bekostes av tiltakshaver.

§12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det søkes om å erstatte bua med en annen bygning. Ut fra kulturminnefaglige vurderinger er det ønskelig å bevare bua som siste fysiske minne etter det historiske setermiljøet på stedet. Det planlagte nybygget har ingen forankring i den historiske seterkulturen i verneområdet. Dersom bua skal erstattes med en ny bygning bør det være en mest mulig kopi av eksisterende bu og gjerne med gjenbruk av materialer fra eksisterende bu.

Av hensyn til hekke- og yngletid for fugl og vilt bør byggevirksomheten foregå utenom perioden 1.mai – 15.juli.
Transport av materialer må fortrinnsvis skje på vinterføre med snøscooter før 2.mai eller med helikopter, utenom hekke-og yngletid for vilt og kalvingstid for rein.

Konklusjon

Med bakgrunn i vurderingene over avslås søknad om oppføring av ny bu til erstatning for eksisterende bu med de tegninger som fulgte søknaden 12.03.2021.

Dersom bua restaureres eller gjenoppbygges mest mulig lik og i samme størrelse som eksisterende bu, kan det gis tillatelse til tiltaket med hjemmel i §48 i naturmangfoldloven. Det er da lagt avgjørende vekt på at bygningen har en kulturhistorisk verdi fra en periode der område ble brukt til slått. Det må forutsettes at råd fra fylkeskulturmyndigheten følges i forhold til byggeskikk og valg av materialer. En må påregne noe mer ferdsel, men bruken vil trolig være beskjeden da bua er svært liten.

Det må leveres egen søknad om motorisert transport av byggematerialene.